

*II Міжнародна науково-практична конференція
«Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю»
присвячується 100-річчю Полтавської державної аграрної академії*

пддаа
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

МАТЕРІАЛИ
II Міжнародної науково-практичної конференції
«ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ»

присвячується 100-річчю
Полтавської державної аграрної академії

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Полтавська державна аграрна академія

Факультет обліку та фінансів

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції

«ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

**присвячується 100-річчю
Полтавської державної аграрної академії**

23 квітня 2020 р.

м. Полтава

**УДК 657:005.3
П 78**

Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю : матеріали II Міжнар. наук. – практ. конф., присвяченої 100-річчю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, 23 квітня 2020 р.) / за ред. Плаксієнка В. Я., Пилипенко К. А. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2020. 705 с.

ISBN 978-617-7669-65-3

Посвідчення УкрІНТЕІ № 93 від 17.02.2020 р.

*Затверджено до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавської державної аграрної академії
(протокол № 9 від 17.04.2020 р.)*

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та оподаткування підприємств в умовах сьогодення.

Тексти матеріалів тез подані в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

ISBN 978-617-7669-65-3

ЗМІСТ

Передмова	5
------------------	---

СЕКЦІЯ 1

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ НА МІКРО- ТА МАКРОРІВНЯХ

Адаменко М. В.	21
ФІНАНСОВІ МОЖЛИВОСТІ В ОЦІНЮВАННІ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	
Адамчик О. О.	24
КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ ЯК ЧИННИК СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ	
Антонов О. І., Плевако Я. А.	27
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ СТВОРЕННЯ ПРОДУКТІВ ТА ПОСЛУГ У СІЛЬСЬКОМУ ЗЕЛЕНОМУ ТУРИЗМІ	
Антошкін В. К.	30
ЧИННИКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРОБІЗНЕСУ	
Багрій К. Л.	33
СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ РИЗИКАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
Березіна Л. М., Резнік А. В.	36
МАКРОЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Бінерт О. В., Чижевська О. В.	39
МІСЦЕ УКРАЇНИ В МАЙБУТНІЙ ПЕРЕБУДОВІ СВІТУ	
Бойко Л. О.	42
СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ КАВУНІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКСПОРТУ З УКРАЇНИ	
Бутко Н. В.	45
ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВ ПІД ВПЛИВОМ АКТИВІЗАЦІЇ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	
Вітер О. М., Мартин О. М.	48
МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	
Гіренко Ю. О.	51
ОКРЕМІ ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ХМЕЛЯРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Гіржева О. М.	54
РОЛЬ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА	
Гончарук О. В., Малюк О. С.	57
СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ СПІЛЬНОГО СПОЖИВАННЯ	
Горяча О. Л.	60
ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	
Гринюк Н. А.	63
ЄВРОПЕЙСЬКА І УКРАЇНСЬКА КООПЕРАЦІЯ: ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ	
Грудько С. В.	66
ФОРМЫ И СИСТЕМЫ ОПЛАТЫ ТРУДА, ПРИМЕНЯЕМЫЕ В РЕСПУБЛИКЕ	

УДК 339.5:63

Л. О. Бойко, к.с.-г.н., доцент,
доцент кафедри економіки та фінансів
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
(м. Херсон, Україна)

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ КАВУНІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКСПОРТУ З УКРАЇНИ

За даними ФАО, площа посівів столового кавуна у світі щороку складає понад 3,5 млн га, валовий збір більше 105 млн т за середньої врожайності 30 т/га. Вирощують кавун більше ніж у 130 країнах світу, та незаперечним лідером з його виробництва є Китай, де з площі понад 1,8 млн га за рік збирають більше 70 млн т плодів. Загалом на азійські країни припадає близько 77% загальносвітової площі посівів кавуна, тоді як на європейські – 9,5%.

В Україні посівні площі кавуна в останні роки не перевищують 85 тис. га, хоча на початку 90-х складала майже 132 тис. га, 2/3 цих площ припадає на південні регіони, зокрема Херсонську, Миколаївську, Одеську, Запорізьку та південну частину Дніпропетровської області. Провідним виробником традиційно є Херсонщина, де щорічно зосереджується 60% площ посіву кавунів південного регіону [1].

Найбільші площі посіву кавунів знаходяться у Китаї, Ірані, Росії, Бразилії. Головними гравцями-експортерами на світовому ринку є Іспанія, Мексика, Іран, Італія та США. Найбільші обсяги баштанних культур збирають у Китаї, далі з помітним відривом слідує Іран, Туреччина, Бразилія. На початку літа основним постачальником кавунів і динь до країн ЄС є Іспанія, у цілому за сезон ця країна реалізує на зовнішні ринки понад 700 тис. т кавунів і понад 400 тис. т динь. Крім того, в цей період на ринку країн присутня продукція з Марокко та Італії. Італійці щороку все активніше експортують кавуни (у 2017 році обсяг становив 230 тис.т). Продукція з Марокко починає надходити з березня, вона зазвичай дешевша за іншу, продає ця африканська країна відносно небагато - до 80 тис.т кавунів.

У червні до постачальників приєднуються Греція. Оскільки від другої

половини липня у багатьох країнах Центральної Європи та Скандинавії починається сезон відпусток, споживання баштанних культур у цей період істотно не зростає. Коли запаси врожаю всередині ЄС вичерпуються, на ринок зі своєю продукцією виходить Латинська Америка, де баштанний сезон триває з листопада по травень. Латино-американські країни (Коста-Ріка, Панама, Бразилія) взимку активно постачають продукцію на ринок ЄС: до Німеччини, Великої Британії, Скандинавії.

Значним світовим експортером є Іран, який в окремі роки реалізує за межі країни понад 300 тис. т кавунів, однак на європейський ринок ця продукція не надходить. Відносно незначні обсяги кавунів і динь до ЄС постачає Туреччина [2].

На рис.1 наведені 10 країн, які експортували найбільше кавунів у грошовому еквіваленті протягом 2018 р. Серед провідних експортерів, де експорт кавунів зріс найбільше з 2014 р. є: В'єтнам (2870%), Гондурас (633,3%), Марокко (465,7 %) і Франція (191,3%) [3].

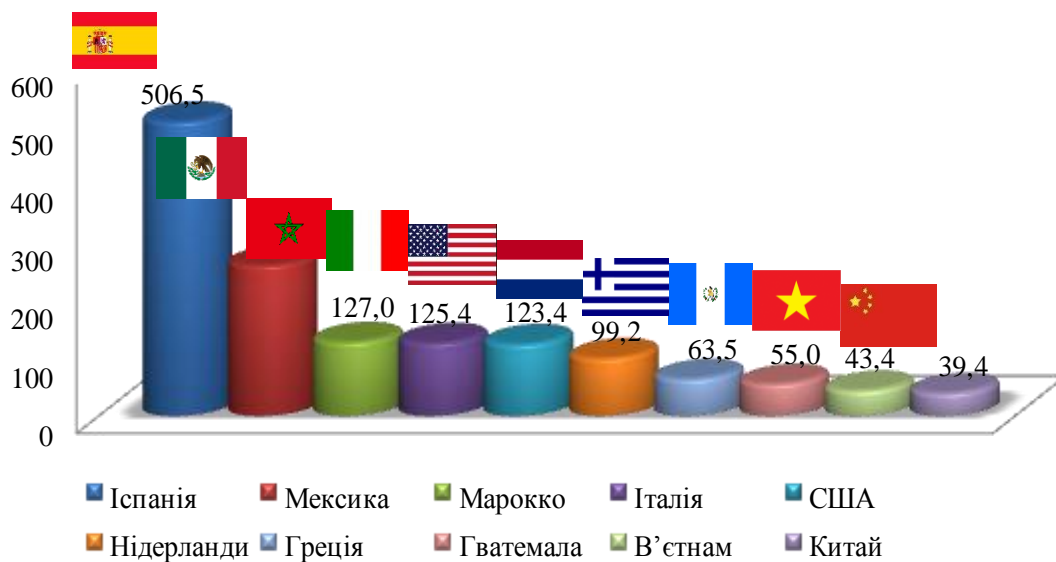

Рис.1. Країни - експортери кавунів у 2018 р., млн. \$

Джерело: [3]

Серед експортерів кавунів значаться 107 країн, серед яких Україна займає 35-те місце з вартістю експорту у \$3,1 млн, що складає всього 0,2% світового ринку. У 2017 р. втрати врожаю в Україні через аномальну спеку були дуже значні, у

середині серпня ґрунт прогрівався до 70°C, кавун просто пікся на сонці і продукції для експорту у виробників не було. У червні-липні 2019 р. суттєво скоротився експорт кавунів - до 6,4 тис. т, такий обсяг є найменшим за останні три роки, адже у 2018 р. за цей період було експортовано понад 7 тис. т ягоди, а в сезоні 2017 р. - 9,5 тис. т. Основна причина зниження експорту у 2019 р. – це жорстка конкуренція у країнах ЄС, хоча саме в цей регіон був спрямований головний обсяг продукції. Попит з боку Білорусії - другий за значимістю зовнішній ринок збуту українських кавунів - теж знизився через більш жорсткі вимоги до безпеки українського кавуна [4].

Експорт - перспективний канал збуту продукції баштанництва і ринок ЄС є вигідним напрямом для українських кавунів. Але існує багато причин, які стримують розвиток даної сфери. Проблема просування баштанницької продукції на зовнішній ринок пов'язана з орієнтацією на світові стандарти якості та норми безпеки продуктів харчування. Все це потребує розробки й затвердження на державному рівні стандартів якості та сертифікації.

Список використаних джерел:

1. Книш В. Кавун в умовах краплинного зрошення. *Овочівництво*. 2018. №12 (163). С.50-53.
2. Михно М. Світовий ринок кавунів і динь. *Плантатор*. 2019. №5(47). С.8-11.
3. Світовий ринок кавунів - найбільші експортери та імпортери. URL: <https://kurkul.com/spetsproekty/582-svitoviy-rinok-kavuniv--naybilshi-eksportereri-ta-importeri>
4. Конкуренти просадили експорт українських кавунів. URL: <https://agroportal.ua/ua/news/rastenievodstvo/konkurenty-prosadili-eksport-ukrainskikh-arbuzov/>

Наукове видання

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

матеріали

II Міжнародної науково-практичної конференції

Посвідчення УкрІНТЕІ № 93 від 17.02.2020 р.

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії
(протокол № 9 від 17.04.2020 р.)*

За редакцією Плаксієнка В.Я., Пилипенко К.А.

Технічні редактори – к.е.н., доцент Карпенко Н.Г.,
к.е.н., доцент Єрмолаєва М.В.

Видається в авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших
даних несуть автори статей.

Думки, положення і висновки, висловлені авторами, не обов'язково
відображають позицію редакційної колегії.

Підп. до друку 17.04.2020 р. Формат 60x90 1/16. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 29,94. Обл.-вид. арк. 16,0. Тираж 300 пр. Зам. 45.
Гарнітура Times New Roman Суг.

Видавництво ПП «Астрая»
36014, м. Полтава, вул. Шведська, 20, кв. 4
Тел.: +38 (0532) 509-167, 611-694
E-mail: astraya.pl.ua@gmail.com, веб-сайт: astraya.pl.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5599 від 19.09.2017 р.

Друк ПП «Астрая»
36014, м. Полтава, вул. Шведська, 20, кв. 4
Тел.: +38 (0532) 509-167, 611-694
Дата державної реєстрації та номер запису в ЄДР
14.12.1999 р. № 1 588 120 0000 010089

